

Tjänsteskrivelse

Till Direktionen för Nerikes Brandkår

Datum: 2024-01-22

Delegering av rätt att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten enligt lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten

Förslag till beslut

Nerikes Brandkår föreslår direktionen besluta

- att förslag till delegering av rätten att begära sändning av Viktigt Meddelande till Allmänheten godkänns och införs i delegationsordningen.

Ärendebeskrivning

Räddningschefen och räddningsledare har tidigare haft rätt att utföra detta enligt den arbetsordning som tidigare tillämpats. Med tanke på att en särskild lag har införts om detta samt att fler aktörer kan få denna rätt i våra kommuner behöver detta tydliggöras.

Den första januari 2024 infördes en ny lag som reglerar systemet Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA). Den nya lagen tydliggör hur systemet ska fungera och reglera ansvarsförhållandena mellan systemets olika aktörer. Förändringen leder till att kommuner och kommunalförbund behöver bestämma vem eller vilka inom organisationen som ska ha behörighet att skyndsamt kunna besluta om att begära sändning av ett VMA. Kommuner och kommunalförbund behöver därför delegera detta och lägga till det i upprättad delegationsordning.

Kommunernas behörighet att begära VMA

I förordningen (2023:579) om Viktigt Meddelande till Allmänheten anges att kommunen får begära sändning av ett VMA. I förarbetena framgår att kommunen ska kunna göra detta utifrån flera olika kommunala uppdrag, dels i samband kommunal räddningstjänst enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och dels vid andra typer av kriser och situationer där kommunen behöver agera utifrån uppdraget i lagen om extraordinära händelser, LEH (2006:544). Ett VMA ska kunna sändas ut så skyndsamt som möjligt och därför är det nödvändigt att behörigheten för att begära sändning av ett VMA delegeras till den som har möjlighet att upptäcka behovet i tid och omedelbart kan genomföra en begäran om sändning. Delegering behöver därför göras till räddningschefen.

Delegation till räddningschefen

Eftersom det är lagstiftarens avsikt att kommunen ska ha behörighet att begära sändning av VMA inom ramen för sitt uppdrag att bedriva räddningstjänst enligt Lagen om skydd mot olyckor så behöver denna behörighet delegeras direkt till räddningschefen. Denne är ytterst ansvarig för att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad samt för de beslut som ska fattas inom ramen för räddningsinsatserna. Räddningschefen kan sedan i sin tur delegera vidare beslutanderätten till räddningsledare eller annan behörig funktion inom räddningsledarsystemet (3 kap. 16 § LSO).

Örebro, Kumla, Lindesberg, Hallsberg, Nora, Askersund, Laxå, Lekeberg och Ljusnarsbergs kommuner har överlåtit räddningstjänstuppdraget enligt LSO på kommunalförbundet Nerikes Brandkår. Eftersom kommunens behörighet att begära sändning av ett VMA har en direkt koppling till räddningstjänstuppdraget i LSO så ska bestämmelserna om VMA i enlighet med 9 kap. 2 § andra stycket kommunallagen (2017:725) tillämpas för kommunalförbundet. En kommun behöver alltså inte besluta om detta i särskild ordning utan bestämmelserna om VMA riktar sig direkt mot den som innehar uppdraget att svara för kommunens uppdrag enligt LSO.

P-O Staberyd, brandchef